4η Επιστημονική Συνάντηση του Ελληνικού DOCOMOMO

Εκδοχές του Μοντέρνου στην Αθήνα του μεσοπολέμου
Τέχνη και Αρχιτεκτονική

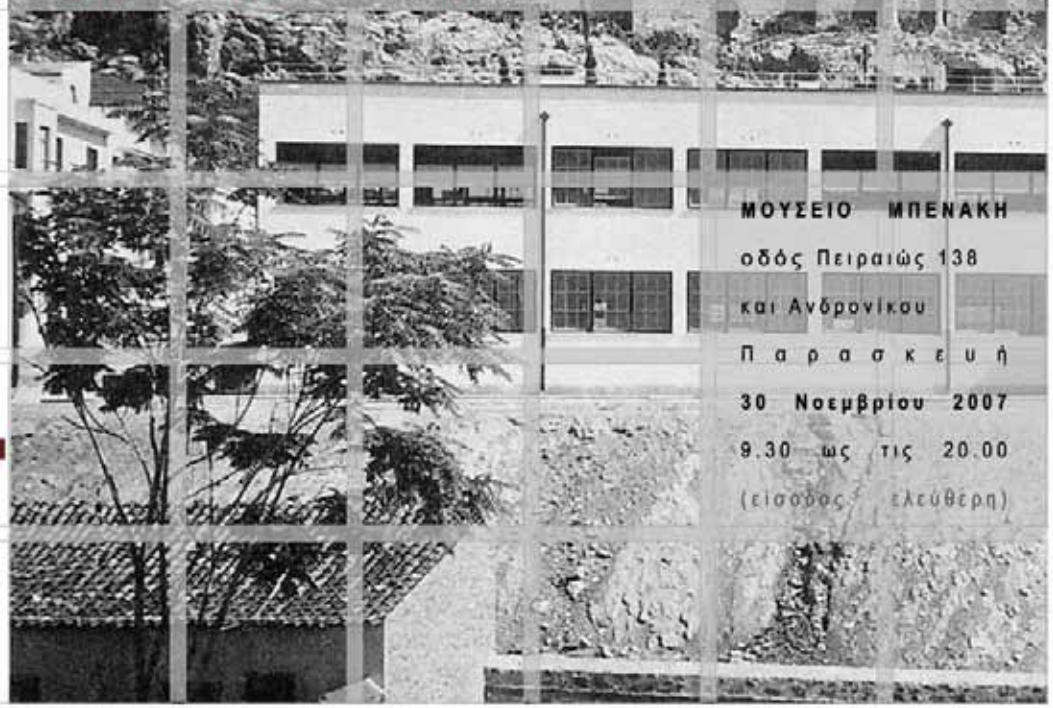

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

οδός Πειραιώς 138

και Ανδρονίκου

Παρασκευή

30 Νοεμβρίου 2007

9.30 ως τις 20.00

(είσοδος ελεύθερη)

10.00 **Ηλίας Κωνσταντόπουλος:** Η χαμένη γωνιά και ο αριθμός 3 **Έφη Παπαδάμ-Ρηζά:** Κατασκευαστική έκφραση του Μοντέρνου μέσα από την Αθηναϊκή αστική πολυκατοικία του μεσοπολέμου
Βασιλική Πετρίδου: Μοντέρνο κράτος–Μοντέρνα Αθήνα–Μοντέρνα Αρχιτεκτονική
Βασίλης Καλώνας: Ο «αθηναϊκός» μοντερνισμός και η «καχαλή» της Θεσσαλονίκης. Η κρατική και η ιδιωτική πρωτοβουλία στη διάρκεια της ανοικοδόμησης (1920-1940)

12.00 **Κωνσταντινιά Καραλή:** Ελληνικότητα και μοντέρνο στο Μεσοπόλεμο. Οι μεταμορφώσεις της Ελληνικότητας από το Esprit Nouveau στο 3ο Μάτι
Νίκος Πατσαβός: Νεοελληνικές Πρωτοπορίες: Το περιοδικό 3ο μάτι ως πεδίο συνεύρεσης της αρχιτεκτονικής και λογοτεχνικής γενιάς του '30
Παναγιώτης Πάγκαλος: Ο Παρθενώνας των Αθηνών ως έργο της Μοντέρνας Αρχιτεκτονικής

16.00 **Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη:** Είναι μοντέρνος ο Γιάννης Λωγίζος;
Σταύρος Μαρτινός: Ο ρόλος του Στάμου Παπαδάκη στην προπαρασκευή του 4ου CIAM
Αιμιλία Αθανασίου: Μηχανές υγείας-Μηχανές ζωής: Τα «Μοντέρνα» Νοσοκομεία στην Αθήνα του Μεσοπολέμου
Κατερίνα Χατζηκωνσταντίνου: Μοντέρνες εκδοχές της υγείας: το σανατόριο 'Σωτηρία'

18.00 **Ελένη Αμερικάνου, Πάνος Εξαρχόπουλος:** Κατεδαφισμένα και αλλοιωμένα κτίρια της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στην Αθήνα του μεσοπολέμου
Αλκηστις Ρόδη: Πρόταση χρηστικής βιωσιμότητας των μεσοπολεμικών πολυκατοικιών
Παναγιώτης Τουρνικιώτης: Το ελληνικό μοντέρνο και η πρόκληση της αλλαγής

ΑΡΧΕΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ DOCOMOMO do.co.mo.mo

ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΤΣΟΒΙΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

D O . C O . M O . M O

Εκδοχές του Μοντέρνου στην Αθήνα του μεσοπολέμου
Τέχνη και Αρχιτεκτονική

4η Επιστημονική Συνάντηση του Ελληνικού DOCOMOMO

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ
οδός Πειραιώς 138 και Ανδρονίκου
Παρασκευή 30 Νοεμβρίου 2007
9.30 ως τις 20.00 (είσοδος ελεύθερη)

Ελληνικό DOCOMOMO
Αρχεία Νεοελληνικής Αρχιτεκτονικής, Μουσείο Μπενάκη
Σχολή Αρχιτεκτόνων Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου
Τμήμα Θεωρητικών Σπουδών Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών

do.co.mo.mo. - international committee for documentation and conservation of buildings, sites and neighbourhoods of the modern movement – διεθνής επιτροπή για την καταγραφή και διατήρηση κτιρίων, τόπων και συνόλων του μοντέρνου κινήματος

Το μοντέρνο πνεύμα ήταν η πιο σημαντική δύναμη επανατροοδοτικού της αρχιτεκτονικής και της τέχνης σε ολόκληρη την Ευρώπη στις δεκαετίες του 1920 και 1930. Και οι εκδοχές του μοντέρνου στην Αθήνα του μεσοπολέμου αποτέλεσαν σημείο συνάντησης των δημιουργικών δυνάμεων της εποχής με μια κοινωνική πραγματικότητα που αναζητούσε οικονομικό χωρίς να αποποιείται ιστορία και παραδόσεις. Τα έργα της υπήρξαν τουλάχιστον ενδιαφέροντα και συχνά εξαιρετικά αναβαθμίζοντας τον μεσοπόλεμο σε μια από τις πιο δυναμικές περιόδους του περασμένου αιώνα. Οι αστικές πολυκατοικίες στο κέντρο της Αθήνας και οι μικρές μονοκατοικίες στα προάστια, τα λιτά κυβικά σχολεία σε όλες τις γειτονιές και τα λειτουργικά κτίρια κοινωνικής πρόνοιας - σανατόρια, νοσοκομεία, παιδοτυλίκες - έδιναν, πλάι στην τέχνη και το λόγο, το μέτρο μιας συνολικής προσπάθειας που επιβάλλει περισσότερο ή λιγότερο τραυματισμένη ως τις μέρες μας. Στέρεψαν ξανά τα μέσα μας σε αυτή την εποχή επειδή πιστεύαμε ότι έχει ακόμα πολλά να μας πει, περισσότερα από εκεί να που ήδη ξέρουμε, κυρίως τώρα που ξανακαταλαβαίνουμε τη δεξιότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς μας. Το αίτημα της νεωτερικότητας είναι εξίλλου επίκαιρο, σήμερα όπως και τότε, στα πεδία της αρχιτεκτονικής και της καλλιτεχνικής δημιουργίας, ενώ το διαρκώς αυξανόμενο ενδιαφέρον για το μεσοπόλεμο στα μέσα της δημόσιας επικοινωνίας επιβάλλει να μαθήσουμε πάλι για αυτόν και με πιο ώριμα λόγια.

Η 4η Επιστημονική Συνάντηση του Ελληνικού DOCOMOMO οργανώνεται σε συνεργασία με το Αρχείο Νεοελληνικής Αρχιτεκτονικής του Μουσείου Μπενάκη, τη Σχολή Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και το Τμήμα Θεωρητικών Σπουδών της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. Την ευθύνη της οργάνωσης έχουν οι Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη, Νίκη Λαΐζη, Αλκηστις Ρόδη και Παναγιώτης Τουρνικιώτης.
Το DOCOMOMO είναι διεθνής μη-κυβερνητικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 1988 στην Ολλανδία και σήμερα έχει 55 εθνικές ομάδες. Η έδρα του είναι στο Παρίσι. Το Ελληνικό DOCOMOMO ιδρύθηκε το 1990. Η έδρα του φιλοξενείται από το 2002 στα Αρχεία Νεοελληνικής Αρχιτεκτονικής του Μουσείου Μπενάκη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

09.30 Χαιρετισμοί
Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη, Μοσαϊκό Μπτριάκι, Αχιλία Μεσελλίνη-Κ/Αρχιτεκτονικής
Παναγιώτης Τουρνικιώτης, συντονιστής του Ελληνικού DOCOMOMO
Στυλιανός Παυτόπουλος, πρόεδρος της Σχολής Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π.

10.00-11.30 πρωινή συνεδρία – πρόεδρος **Μάκης Κωνσταντόπουλος** Ε.Μ.Π.
Μάκης Κωνσταντόπουλος, Επικοινωνία κληρονομιάς Τμήματος Τεκτονικής Δημόσιας Διάταξης. "Η χαμένη γωνιά και ο αριθμός 3"
Έφη Παπαδάμ-Ρηζά, Δόκτορας 40/80 Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πολυτεχνείου Θράκης, "Κατασκευαστική «έκφραση του Μοντέρνου μέσα από την Αθηναϊκή αστική πολυκατοικία του μεσοπολέμου"
Βασιλική Πετρίδου, Αναπληρώτρια καθηγήτρια Τμήματος Αρχιτεκτόνων Δημοσίας Διάταξης, "Μοντέρνο κράτος–Μοντέρνα Αθήνα–Μοντέρνα Αρχιτεκτονική"
Βασίλης Καλώνας, Αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πολυτεχνείου Θεσσαλονίκης: Ο «αθηναϊκός» μοντερνισμός και η «καχαλή» της Θεσσαλονίκης. Η κρατική και η ιδιωτική πρωτοβουλία στη διάρκεια της ανοικοδόμησης (1920-1940)"

11.30-12.00 διάλειμμα

12.00-13.30 δεύτερη συνεδρία - πρόεδρος Νίκη Λαΐζη
Κωνσταντινιά Καραλή, Δόκτορας 40/80 Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πολυτεχνείου Θράκης, "Ελληνικότητα και μοντέρνο στο Μεσοπόλεμο. Οι μεταμορφώσεις της Ελληνικότητας από το Esprit Nouveau στο 3ο Μάτι"
Νίκος Πατσαβός, Δόκτορας 40/80 Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πολυτεχνείου Κρήτης, "Νεοελληνικές Πρωτοπορίες: Το περιοδικό 3ο μάτι ως πεδίο συνεύρεσης της αρχιτεκτονικής και λογοτεχνικής γενιάς του '30"
Παναγιώτης Πάγκαλος, Υποψήφιος Δόκτωρ Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Θράκης, "Ο Παρθενώνας των Αθηνών ως έργο της Μοντέρνας Αρχιτεκτονικής"
Κώστας Τσιομπός, Δόκτωρ Σχολής Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π., "Για μια αρχιτεκτονική του βλεμμάτος: η σιωπηρή του δοξάζει και οι σιωπηλές θεωρίες της εποχής της"

13.30-14.00 γευματική συζήτηση

14.00-16.00 μεσημεριανή παύση

16.00-17.30 πρώτη συνεδρία – πρόεδρος **Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη**, Καθηγήτρια Σχολής Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π.
"Είναι μοντέρνος ο Γιάννης Λωγίζος"
Στάυρος Μαρτινός, Μεταπτυχιακός σπουδαστής Σχολής Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π. "Ο ρόλος του Στάμου Παπαδάκη στην προπαρασκευή του 4ου CIAM"
Αιμιλία Αθανασίου, Υποψήφια δόκτωρ Σχολής Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π. "Μηχανές υγείας-Μηχανές ζωής: Τα «Μοντέρνα» Νοσοκομεία στην Αθήνα του Μεσοπολέμου"
Κατερίνα Χατζηκωνσταντίνου, Υποψήφια δόκτωρ Τμήματος Αρχιτεκτόνων Α.Π.Θ., "Μοντέρνες εκδοχές της υγείας: το σανατόριο 'Σωτηρία'"

17.30-18.00 διάλειμμα

18.00-19.00 τέταρτη συνεδρία – πρόεδρος Παναγιώτης Τουρνικιώτης
Ελένη Αμερικάνου, Πάνος Εξαρχόπουλος, Επικουρή καθηγήτρια Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Θράκης, "Κατεδαφισμένα και αλλοιωμένα κτίρια της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στην Αθήνα του μεσοπολέμου"
Αλκηστις Ρόδη, Δόκτορας 40/80 Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Θράκης, "Πρόταση χρηστικής βιωσιμότητας των μεσοπολεμικών πολυκατοικιών"
Παναγιώτης Τουρνικιώτης, Αναπληρωτής καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π.: "Το ελληνικό μοντέρνο και η προκλήση της αλλαγής"

19.00-20.00 γευματική συζήτηση με τη συμμετοχή όλων των παρόντων